

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Komunikat dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z 26 sierpnia 2024 r. w sprawie listy jawnych zadań w części ustnej egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego jako języka mniejszości narodowej w roku 2025
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język ukraiński, część ustna
<i>Termin egzaminu:</i>	Termin główny – maj 2025 r. Termin dodatkowy – czerwiec 2025 r. Termin poprawkowy – sierpień 2025 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	26 sierpnia 2024 r. Pierwsza wersja komunikatu została ogłoszona 1 września 2023 r. Zmiana następuje w związku z wejściem w życie przepisów § 59f rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 302, z późn. zm.).

Na podstawie art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret piąte ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹ oraz § 59f rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego² ogłaszam listę jawnych zadań w części ustnej egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego jako języka mniejszości narodowej obowiązującą w roku 2025³.

Zadania jawne obowiązujące w części ustnej egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego w 2025 r.

1. Моральні цінності та чесноти як дороговказ майбутнім поколінням. Розглянь проблему, звертаючись до **Повчання дітям** Володимира Мономаха та вибраного літературного твору.
2. Які поради князя Володимира Мономаха актуальні сьогодні? Поміркуй над питанням, беручи до уваги **Повчання дітям** Володимира Мономаха та звернись до вибраного літературного твору.
3. Повчальна сила байки. Розкрий тему на основі байки **Бджола та Шершень** Григорія Сковороди і вибраного літературного твору.
4. Як митці зображують козаків у літературних творах? Поміркуй над проблемою, беручи до уваги відомі тобі уривки із поеми **Енеїда** Івана Котляревського та вибраний літературний твір.
5. Літературні твори як енциклопедія українського фольклору. Розглянь тему, спираючись на відомі тобі уривки поеми **Енеїда** Івана Котляревського та звернись до вибраного літературного твору.
6. Як соціальні норми впливають на долю людини? Проаналізуй проблему на основі поеми **Катерина** Тараса Шевченка та вибраного літературного твору.
7. Критика самодержавства та засудження вищих шарів суспільства. Розглянь проблему на основі поеми **Сон (У всякого своя доля...)** Тараса Шевченка та вибраного літературного твору.
8. Критичне зображення різних суспільних шарів. Проаналізуй тему на основі поеми **Сон (У всякого своя доля...)** Тараса Шевченка та вибраного літературного твору.
9. Пророчі сни і юна любов. Розглянь тему на основі оповідання **Сон** Марка Вовчка та вибраного літературного твору.
10. Зображення сім'ї у літературі. Розкрий тему, беручи до уваги роман **Кайдашева сім'я** Івана Нечуя-Левицького і вибраний літературний твір.
11. Конфлікт поколінь та його наслідки. Поміркуй над проблемою, беручи до уваги повість **Кайдашева сім'я** Івана Нечуя-Левицького та інший літературний твір.

¹ [Dz.U. z 2024 r. poz. 750. z późn. zm.](#)

² [Dz.U. z 2024 r. poz. 302. z późn. zm.](#)

³ Szczegółowy opis części ustnej egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego od roku szkolnego 2024/2025 (dla absolwentów 4-letniego liceum ogólnokształcącego oraz 5-letniego technikum) jest dostępny w *Informatorze o egzaminie maturalnym z języka ukraińskiego jako języka mniejszości narodowej*. Niniejsza lista zadań jawnych określa **wyłącznie** zakres wiadomości i umiejętności sprawdzanych w pierwszym zadaniu w zestawie egzaminacyjnym, który zdający będzie losował podczas części ustnej egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego w 2025 r. Niniejsza lista **nie wyczerpuje jednak** tematyki omawianej w zakresie każdej z lektur obowiązkowych. Lista ta **nie stanowi również** wytycznych dla nauczycieli określających wyłączną tematykę, która powinna być poruszana podczas zajęć. Znajomość problematyki lektur obowiązkowych sprawdzana będzie również w części pisemnej egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego, także w zakresie, którego nie obejmuje niniejszy *Komunikat*.

12. Засоби сатиричного зображення суспільства в літературних творах. Розглянь проблему, беручи до уваги комедію **За двома зайцями** Михайла Старицького та вибраний літературний твір.
13. Бажання розбагатіти за будь-яку ціну. Поміркуй над проблемою, беручи до уваги комедію **За двома зайцями** Михайла Старицького та вибраний літературний твір.
14. Образ дитини у літературі. Розглянь тему, звертаючись до оповідання **Малий Мирон** Івана Франка і вибраного літературного твору.
15. Яка роль Біблії в культурі? Поміркуй над проблемою, беручи до уваги поему **Мойсей** Івана Франка і вибраний літературний твір.
16. Сила кохання і чесності. Розглянь тему на основі повісті **Захар Беркут** Івана Франка та іншого літературного твору.
17. Значення громади в житті людини. Поміркуй над темою, беручи до уваги повість **Захар Беркут** Івана Франка та вибраний літературний твір.
18. Проблема морального вибору. Розглянь тему на основі повісті **Захар Беркут** Івана Франка та іншого літературного твору.
19. Трагедія самозради – шлях до самознищення. Поміркуй над проблемою, беручи до уваги драму–феєрію **Лісова пісня** Лесі Українки та вибраний літературний твір.
20. Любов і зрада відображені в літературних творах. Проаналізуй проблему на основі відомих тобі уривків із повісті **В неділю рано зілля копала** Ольги Кобилянської та вибраного літературного твору.
21. Різні обличчя любові. Розглянь тему на основі відомих тобі уривків із повісті **В неділю рано зілля копала** Ольги Кобилянської та вибраного літературного твору.
22. Любов до краси і прагнення до гармонії та досконалості. Розглянь тему, беручи до уваги новелу **Valse melancholique** Ольги Кобилянської та вибраний літературний твір.
23. Любов до землі відображена в літературних творах. Поміркуй над проблемою, беручи до уваги новелу **Камінний хрест** Василя Стефаника та вибраний літературний твір.
24. Образ природи в літературі. Розкрий тему, беручи до уваги новелу Михайла Коцюбинського **Intermezzo** і вибраний літературний твір.
25. Що приносить людині щастя? Розкрий тему, беручи до уваги новелу Михайла Коцюбинського **Intermezzo** і вибраний літературний твір.
26. Як письменники описують кохання? Дай відповідь на запитання, звертаючись до твору Михайла Коцюбинського **Тіні забутих предків** і вибраного літературного твору.
27. З якими наслідками пов'язана еміграція? Розглянь проблему на основі вірша **Журавлі** Богдана Лепкого та іншого літературного твору.

Видиш, брате мій,
Товаришу мій,
Відлітають сірим шнурком
Журавлі в вирій.

Чути: кру! Кру! Кру!
В чужині умру,
Заки море перелечу,
Крилонька зітру.

Мерехтить в очах
Безконечний шлях,
Гине, гине в синіх хмарах
Слід по журавлях.

www.ukrlib.com.ua

28. Яке значення для людини можуть мати спогади з дитинства? Дай відповідь на запитання, звертаючись до вірша Богдана Ігоря Антонича **Елегія про співучі двері** і вибраного літературного твору.

Співучі двері, сивий явір,
старий, мальований поріг.
Так залишилися в уяві
місця дитячих днів моїх,
так доховала пам'ять хлопця
затьмарені вже образи,
такий обмежений став обсяг
тієї пісні, що дрижить,
яка зворушенням хвилює,
та все ж без зайвої сльози
пейзажі споминів малює.
І хочу знову пережити
хлоп'ячі радощі та бурі.
Швидкіш струмує в жилах кров,
і сяють щастям очі хмурі,
в долоні легшає перо. [...]
Ще пам'ятаю: на воді
дрижачі іскри ранок сіє.
Ще пам'ятаю: білий дім,
де стіни з дерева та мрії.
Ще пам'ятаю: в сонці міст
рудий хребет ліниво гріє,
неначе велетенський кіт,
що в сні ледачим очі щулить.
І дім і міст, мабуть, стоять,
але для мене вже минули
і тільки спомином горять.
Неситий крук над мостом крякав,
плило рікою сонце в світ.
Туди ходив ловити раки,
коли мені було п'ять літ.
Колола пальчики шипшина,
устами ссав солодку кров.
На зорі задививсь хлопчина,
але своєї не знайшов.

Б.І. Антонич, *Елегія про співучі двері*, [в:] Б.І. Антонич, *Повне зібрання творів*, Львів 2009, с.118–122.

29. Роль словесного гумору та гумористичного зображення персонажів. Розглянь тему, беручи до уваги гумореску **Чухраїнці** Остапа Вишні та вибраний літературний твір.
30. Розкриття негативних рис народу за допомогою гумору. Поміркуй над темою на основі гуморески **Чухраїнці** Остапа Вишні та вибраного літературного твору.
31. Які наслідки несе за собою фанатичне підпорядкування ідеї? Проаналізуй проблему на основі новели **Я (Романтика)** Миколи Хвильового та вибраного літературного твору.
32. Руйнування особистості в умовах тоталітарної системи. Проаналізуй проблему на основі новели **Я (Романтика)** Миколи Хвильового та вибраного літературного твору.
33. Відвага і відданість рідній країні зображена в літературних творах. Проаналізуй проблему на основі вірша **Пам'яті тридцяти** Павла Тичини та вибраного літературного твору.

На Аскольдовій могилі
 Поховали їх –
 Тридцять мучнів українців,
 Славних, молодих...
 На Аскольдовій могилі
 Український цвіт! –
 По кривавій по дорозі
 Нам іти у світ.
 На кого посміла знятись
 Зрадника рука? –
 Квітне сонце, грає вітер
 І Дніпро-ріка...
 На кого завзявся Каїн?
 Боже, покарай! –
 Понад все вони любили
 Свій коханий край.
 Вмерли в Новім Заповіті
 З славою святих. –
 На Аскольдовій могилі
 Поховали їх.

www.ukrplib.com.ua

34. Голодомор у літературних творах. Розглянь проблему, беручи до уваги роман **Марія** Уласа Самчука та вибраний літературний твір.
35. Українське село змальоване в літературних творах. Поміркуй над темою, беручи до уваги роман **Марія** Уласа Самчука та вибраний літературний твір.
36. Трагічна доля родини у час Голодомору. Розглянь проблему на основі роману **Марія** Уласа Самчука та вибраного літературного твору.
37. Приреченість незламного митця. Поміркуй над проблемою, беручи до уваги відомі тобі частини **Таборового зошита** Василя Стуса та інший літературний твір.

38. Чи за волю варто заплатити кожду ціну? Дай відповідь на запитання, звертаючись до вірша Василя Стуса **Ярій душе** і вибраного літературного твору.

Пам'яті А. Г.

Ярій, душе. Ярій, а не ридай.
У білій стужі сонце України.
А ти шукай – червону тїнь калини
на чорних водах – тїнь її шукай,
де жменька нас. Малесенька шопта
лише для молитов і сподівання.
Усім нам смерть судилася зарання,
бо калинова кров – така ж крута,
вона така ж терпка, як в наших жилах.
У сивій завірюсі голосїнь
ці грона болю, що падуть в глибїнь,
безсмертною бїдою окошились.

<http://bukvoid.com.ua>

39. Здатність за будь-яких умов залишатися людиною. Поміркуй над проблемою, беручи до уваги вірш Василя Стуса **Як добре те, що смерті не боюсь я...** та вибраний літературний твір.

Як добре те, що смерті не боюсь я
і не питаю, чи тяжкий мій хрест.
Що вам, богове, низько не клонюся
в передчутті недовідомих верств.
Що жив-любив і не набрався скверни,
ненависті, прокльону, каяття.
Народе мій, до тебе я ще верну,
і в смерті обернуся до життя
своїм стражденним і незлим обличчям,
як син, тобі доземно поклонюсь
і чесно гляну в чесні твої вічі,
і чесними сльозами обіллюсь.
Так хочеться пожити хоч годинку,
коли моя розів'ється бїда.
Хай прийдуть в гості Леся Українка,
Франко, Шевченко і Сковорода.
Та вже! Мовчи! Заблуканий у пуші,
уже не ремствуй, позирай у глиб,
у суще, що розпукнеться в грядуще
і ружею заквітне коло шиб.

<http://poetyka.uazone.net>

40. Роздвоєння душі та його наслідки. Розглянь проблему, звертаючись до відомих Тобі уривків із твору **Маруся Чурай** Ліни Костенко та іншого літературного твору.

41. Стереотипне виховання дітей. Поміркуй над проблемою, беручи до уваги відомі тобі уривки повісті **Колекція пристрастей, або пригоди молодої українки** Наталки Сняданко та вибраний літературний твір.
42. Сила жіночого характеру в умовах зони відчуження. Поміркуй над темою, беручи до уваги відомі тобі уривки п'єси **На початку і наприкінці часів** Павла Ар'є та інший літературний твір.
43. Народні вірування як невід'ємна частина людського життя. Поміркуй над проблемою на основі відомих тобі уривків п'єси **На початку і наприкінці часів** Павла Ар'є та вибраного літературного твору.

р.о. DYREKTOR.

Horacy Dębowski